

УДК 378.14

НЕОБХІДНІСТЬ КОМПЛЕКСНОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

На сучасному етапі розвитку системи вищої освіти в Україні висувуються високі вимоги до якості освіти. Одним із засобів підвищення якості освіти є використання компетентної оцінки, яка дозволить повно і об'єктивно оцінити рівень знань студентів. Існуючі методики проведення занять вимагають відповідних підходів до оцінювання студентів. При використанні інтерактивної методики від викладача вимагається оцінювати не стільки набір певних знань, скільки вміння студентів аналізувати конкретну ситуацію, приймати рішення, логічно мислити. В цьому випадку, оцінювання викладачем повинно носити обґрунтований характер, тобто студент повинний розуміти не лише правила розбору ситуаційного завдання, але і систему його оцінювання.

Узагальнюючи дослідження Туркот Т.І. [1, с. 342], можна дійти висновку, що використання кейс-технології в навчальному процесі дозволяє студенту:

– по-перше, активно приймати участь в обговоренні ситуаційного завдання (в аудиторії) за допомогою висування конструктивних оригінальних пропозицій щодо ефективного рішення проблемної ситуації; адекватно застосовувати теоретичні знання з вивченого курсу; використовувати необхідний додатковий фактичний матеріал, статистичні дані для аргументації своїх пропозицій; вміти вирізняти й ідентифікувати проблеми, ставити запитання з огляду на конкретну ситуацію; а також чітко, логічно, структуровано викладати власну позицію у процесі обговорення;

– по-друге, приймаючи участь у роботі творчої групи, готувати груповий проект; презентувати проект рішення групи в процесі обговорення;

– по-третє, самостійно готуючись до заняття, отримати уміння письмово проаналізувати конкретну ситуацію; готувати додаткові теоретичні завдання.

Отже, впровадження кейс-технології в навчальний процес є одним із

ефективних засобів підвищення якості освіти в умовах інтеграції України в міжнародний освітянський простір.

Як зауважують Конова О.О., Поллак Г.А. у своїй роботі [2, с. 94], основна мета викладача, який використовує кейс-метод у навчальному процесі є контроль засвоєння нового матеріалу, тобто самостійного вивчення нового матеріалу і контроль ступеню сформованості загальнокультурних компетенцій. Тому, викладач повинний, в першу чергу, оцінювати вміння студентів працювати з новою інформацією, вміння готувати огляд літератури, ступінь оволодіння різними методами аналізу для вирішення запропонованої проблеми та використані методи для її вирішення.

Отже, при використанні кейс-методу у навчальному процесі викладач може використовувати такі види оцінки:

- поточні, які дозволяють управляти процесом обговорення ситуаційного завдання;
- проміжні, що допомагають фіксувати рух студента у процесі пошуку ефективного вирішення конкретної ситуації;
- підсумкові оцінки узагальнюють підсумки досягнень студентів в аналізі ситуаційного завдання й оволодінні навчальним курсом.

Дослідження вітчизняних науковців [3, с. 27; 4, с. 88; 5, с. 127; 6, с. 53] проблеми оцінювання рівня знань та навичок студентів при використанні кейс-методу у навчальному процесі дозволили виділити такі його функції :

- контролюючу, що дозволяє виявити знання, уміння і навички;
- навчальну, що визначає досягнення певного рівня навчання майбутніх фахівців;
- виховну, яка формує особистісні якості спеціалістів;
- організуючу, що дозволяє отримати досвід в організації, як власної діяльності, так і діяльності групи;
- розвиваючу, яка призводить до розвитку мислення і вольових, моральних якостей студентів;
- методичну, що удосконалює методики викладання визначеної

дисципліни;

– спрямовуючу, яка дозволяє майбутнім фахівцям накопувати досвід прийняття практичних рішень у ситуаціях професійної спрямованості.

За допомогою наведених функцій процес оцінювання дозволяє виявити та розвинути, як професійні, так і особисті якості студентів на базі отриманих теоретичних знань та набутих практичних навичок, з одного боку, і удосконалити викладання дисциплін професійного спрямування, з іншого боку.

Слід зауважити, що досить складною проблемою при використанні кейс-методу в навчальному процесі залишається його роль у формуванні оцінки знань студента зі всього курсу. Туркот Т.І. пропонує такі варіанти вирішення цієї проблеми [1, с. 362]:

1) оцінка формується на припущенні, що ситуаційне завдання відображає ключові положення тієї системи знань і навичок, які студент повинен придбати і оволодіти у процесі навчання;

2) виходячи з того, що ситуаційне завдання не є універсальним методом одержання, а тим більше, оцінки знань студента, тому потребує доповнення іншими методами. Такими методами можуть виступати усний і письмовий екзамен, письмова робота, тести. У цьому разі оцінці, яку дістав студент під час аналізу ситуаційного завдання, відповідає певна квота балів;

3) кейс-метод передбачається розглядати як один із багатьох методів навчання, що використовується у ході засвоєння даної навчальної дисципліни.

Запропоновані варіанти можуть бути використані викладачем у навчальному процесі в залежності від мети, з якою застосовується кейс-технологія для набуття теоретичних знань та практичних навичок студентів. Також, слід враховувати, що за ключовими і об'ємними курсами, які відіграють значну роль у професійній підготовці майбутнього фахівця, доцільно використовувати значну кількість форм праці, які формують увесь комплекс якостей студента. У цьому випадку оцінка з вирішення ситуаційного завдання складає суттєву, проте невизначальну, частку загальної оцінки.

Література

1. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / Т.І. Туркот. – К. : Кондор, 2011. – 628 с.
2. Конова Е.А. Интерактивный метод оценки знаний на основе применения технологии Case Study / Е.А. Конова, Г.А. Поллак // Вестник ЮУрГУ. – 2013. – Т. 5, №3. – С. 93-97. – (Серия «Образование. Педагогические науки»).
3. Долгоруков А.М. Case study как способ понимания : Практическое руководство для тьютера системы Открытого образования на основе дистанционных технологий / А.М. Долгоруков. – М. : Центр интенсивных технологий образования, 2002. – С. 21-44.
4. Скринник З.Е. Психологія і педагогіка. Проведення індивідуального заняття за методом аналізу конкретних навчальних ситуацій (case study) : Навчально-методичний посібник / З.Е. Скринник. – Львів: ЛІБС УБС НБУ, 2012. – 145 с.
5. Еремін А.С. Заключительный этап анализа учебных кейсов и оценка работы студентов при использовании кейс-метода / А.С. Еремін // Инновации в образовании. – 2010. – № 8. – С. 120-141.
6. Шеремета П.М. Кейс-метод: з досвіду викладання в українській бізнес-школі / П.М. Шеремета, Л.Г. Каніщенко ; За ред. О.І. Сидоренка. – [2-ге вид.]. – К. : Центр інновацій та розвитку, 1999. – 80 с.

Анотація. В роботі визначено необхідність використання кейс-технології у навчальному процесі з метою підвищення якості освіти майбутніх фахівців. Окреслена проблема комплексного оцінювання результатів використання кейс-методу у навчальному процесі.

Ключові слова: кейс-технологія, якість освіти, оцінювання